

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kindcentrum De Bosvlinder

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 17 oktober 2023

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 17 juli 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kindcentrum De Bosvlinder. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden.

Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kindcentrum De Bosvlinder hebben we een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de kinderen om.

Ouders krijgen regelmatig te horen hoe het met hun kind gaat. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op Kindcentrum De Bosvlinder. De directie en de pedagogisch medewerkers volgen verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

**Kinderopvangorganisatie: Stichting
Kindcentra Kits Primair**

Kindcentrum De Bosvlinder

LRK-nummer: 138135587

Totaal aantal doelgroeppeuters: 1

Wat kan beter?

De leiding van de kinderopvang op Kindcentrum De Bosvlinder kan doelgerichter werken aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Bijvoorbeeld door te zorgen dat de plannen concrete doelen en ambities hebben. Verder kunnen ze duidelijker maken welke doelen de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen) moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode.

Tot slot is de inrichting van de ruimte een aandachtspunt. In het kleine lokaal is er weinig ruimte om voldoende hoeken in te richten.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	8
4.	Reactie van de houder	13

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van Kindcentrum De Bosvlinder.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Tabel overzicht standaarden

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, een pedagogisch medewerker, de pedagogisch coach en de intern begeleider, de interim-directeur en de bestuurder.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de intern begeleider, de interim-directeur en de bestuurder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderings, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderings zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Kindcentrum De Bosvlinder.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op vijf van de acht onderzochte standaarden als Voldoende. Drie standaarden waarderen we als Kan beter. We concluderen dat het ontwikkelingsproces grotendeels op orde is, maar dat de ontwikkelingsresultaten en de kwaliteitszorgcyclus aandacht behoeven.

Context

Kindcentrum De Bosvlinder in Hooghalen maakt samen met de basisschool deel uit van IKC De Bosvlinder. Het kindcentrum valt onder de stichting Kits Primair, een stichting met 11 IKC's in Midden Drenthe. Kindcentrum De Bosvlinder heeft een peuter- (stam)groep, een KDV groep en een BSO (basis)groep. De drie groepen maken gebruik van drie groepsruimtes. Op de onderzoeksdag is alleen de KDV groep met 8 kinderen en twee pedagogisch medewerkers aanwezig.

De pedagogisch coach werkt voor alle IKC's van de stichting. Daarnaast vervult ook de intern begeleider van de basisschool binnen het IKC taken voor de kinderopvang. Die taken worden steeds concreter ingevuld. Op het moment van het onderzoek was er één kind met een vve-indicatie.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 30 november 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden (deels) tekortkomingen vertoonden op de onderdelen:

- voorschoolse educatie;
- pedagogisch beleid;
- stabiliteit van de opvang van kinderen en
- veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Tijdens het nader onderzoek op 25 mei 2023 zijn de meeste onderdelen hersteld. Dat geldt niet voor een onderdeel van de voorschoolse educatie, namelijk het voldoen aan de uitvoering van de urennorm.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderungen en de resultaten van het onderzoek op Kindcentrum De Bosvlinder.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling		●	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		●	
OP4 (Extra) ondersteuning		●	
OP6 Samenwerking		●	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van Kindcentrum De Bosvlinder maken gebruik van een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, sociaal-emotioneel en de motoriek. De methode maakt gebruik van thema's. Deze zien we in beperkte mate terug in de inrichting van de ruimte. Er zijn speel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. Zoals eerder opgemerkt blijft de ruimte een aandachtspunt. Voor het ontdekken en spelen zijn naast het lokaal ook andere ruimten nodig. Momenteel wordt ook gebruik gemaakt van het speellokaal en de buitenruimte.

We zien ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan is het doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. We constateren dat de pedagogisch medewerkers het doelenoverzicht uit de vve-methode nog beter kunnen toepassen in hun dagelijks handelen, bijvoorbeeld door de doelen direct te koppelen aan de activiteiten en de ontwikkelingsgebieden. Verder merken we op dat er meer aandacht voor taal- en woordenschatontwikkeling besteed mag worden.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

Als kinderen binnenkomen, vullen hun ouders een uitgebreid intake-formulier in. Vervolgens volgen de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De pedagogisch medewerkers bespreken de uitkomsten regelmatig met de ouders.

Wat beter kan, is dat de pedagogisch medewerkers de uitkomsten van de observaties sterker verbinden aan de uitvoering van de activiteiten. Er wordt bijvoorbeeld wel extra tijd met een kind gepland, maar dat is niet zichtbaar gericht op het inlopen van de achterstanden van het kind. Het vastleggen en terugkijken of de vooraf gestelde doelen worden behaald is een aandachtspunt. Anders gezegd: het ontbreekt op dit moment aan een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden, evalueren en tot slot bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Ze zorgen voor een afwisseling tussen opdrachten met uitleg, vrij en begeleid spel. Tijdens de observatie zagen we bovendien dat de activiteiten evenwichtig over de dag verdeeld zijn. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Naast deze positieve praktijk geven we ook enkele punten voor verbetering mee. We denken dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie aan kracht kan winnen als er meer opbrengstgericht gewerkt wordt. We verwachten dat er doelen voor de peuters zijn die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Hier ligt een relatie met de beschrijvingen bij aanbod en zicht op ontwikkeling.

OP4. (Extra) ondersteuning

We waarden de standaard (extra) ondersteuning als Voldoende.

Als er kinderen zijn die zorg nodig hebben die de kinderopvang zelf niet kan bieden, volgt een doorverwijzing naar externe zorg. Er zijn korte lijntjes, onder meer via de pedagogisch coach, met het consultatiebureau en de logopedie. Er is maandelijks een overleg met het Zorgadviesteam (ZAT) binnen het Kindcentrum.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als Voldoende.

De directie van de kinderopvang binnen Kindcentrum De Bosvlinder, de intern begeleider, de pedagogisch coach en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool binnen het IKC. Er zijn afspraken over de overdracht van kinderen naar groep 1. Voor de kinderen met een vve-indicatie vindt een warme overdracht van informatie plaats. Naast de pedagogisch medewerker en de leerkracht van groep 1 is daarbij ook de intern begeleider betrokken. Er is nog geen sprake van een doorgaande lijn in het aanbod tussen peuter en kleuters. Wel werken de intern begeleider en de directie aan een doorgaande lijn in de zorgstructuur. Een volgende stap kan zijn om ook het aanbod en de kwaliteitszorg op elkaar te laten aansluiten. Een vijftal thema's per jaar zijn hetzelfde bij zowel kinderopvang als de basisschool, maar van een inhoudelijke afstemming is nog geen sprake.

Naast de samenwerking met de basisschool vindt ook samenwerking plaats met ouders. Ouders worden op verschillende manier geïnformeerd over wat er speelt ten aanzien van het thema, de kinderopvang en het IKC. Voorbeeld is het ouderportaal, waar de dagelijkse gang van zaken gevolgd kan worden.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

We constateren dat er nog geen doelen en ambities zijn geformuleerd over de voortgang in de ontwikkeling van de peuters. De directie en de intern begeleider kunnen doelen stellen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Op dit moment is niet inzichtelijk of (doelgroep)kinderen zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan. De directie bekijkt momenteel of het huidige observatie-instrument wel voldoende inzicht oplevert.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Kan beter.

De directie van de kinderopvang heeft een pedagogisch werkplan opgesteld en een algemeen pedagogisch beleid. Hierin staat wat ze met de kinderopvang en binnen het IKC wil bereiken. In deze plannen zijn echter geen concrete doelen geformuleerd waaraan dit jaar wordt gewerkt. Door die wel op te schrijven kan de directie samen met de pedagogisch medewerkers vervolgens werken aan de uitvoering hiervan. Daarna kunnen zij de gemaakte afspraken borgen en tot slot evalueren of de doelen zijn behaald. Dit alles via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

De directie en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan de verbetering van hun professionaliteit. De pedagogisch medewerkers die bij Kits Primair worden aangesteld volgen allemaal een training om kinderen met een vve-indicatie te kunnen begeleiden. Verder onderhouden ze hun deskundigheid door scholingen en cursussen. Ook is er scholing op het werken met het vve-programma en het observatie-instrument. Verder worden er themavergaderingen georganiseerd.

De directie is zich bewust van de kwaliteit van de kinderopvang en stuurt op doorontwikkeling, onder meer door de margedagen te benutten zodat onderwijs en kinderopvang elkaar ontmoeten en samen leren en verbeteren. De pedagogisch medewerkers hebben met elkaar werkoverleg.

Een aandachtspunt is het uitwerken van de verschillende functies binnen de kinderopvang, zoals van de pedagogisch coach en de intern begeleider. Sinds dit jaar wordt intensiever samengewerkt, maar de taakverdeling is nog niet voor allen duidelijk.

Tot slot zou de inhoudelijke opzet van het thema aan kracht winnen door nog meer samen voor te bereiden en uit te werken.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Kan beter.

De directie van de kinderopvang verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde vve-beleid. De kinderopvang heeft ook een oudercommissie die meedenkt over onderdelen van het beleid van de kinderopvang. Wat nog ontbreekt is de verantwoording over het gevoerde (vve-)beleid en de behaalde resultaten. Als de kwaliteitszorg (zoals beschreven bij KA1) voldoende ontwikkeld is, kan ook de verantwoording over de behaalde doelen en resultaten naar buiten toe plaatsvinden.

Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de app voldoende informatie ontvangen. Ze merken eveneens op dat het overleg over de voortgang in ontwikkeling van hun kind gestructureerder plaats kan vinden. Nu is dat veelal bij het halen en brengen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Het bezoek van de inspectie van het onderwijs om de kwaliteit van de VVE te onderzoeken, hebben wij als prettig ervaren. Het bezoek vond in een goede sfeer plaats en er is veel informatie gedeeld.

Kits Primair is er trots op dat ook de inspectie constateert dat er een prettige sfeer in de groep is en dat de pedagogisch medewerkers de brede ontwikkeling van kinderen stimuleren, maar ook de resultaten hiervan registreren. Onze pedagogisch medewerkers werken gemotiveerd aan kwalitatief goede kinderopvang en VVE-aanbod en worden hier ook zo goed mogelijk in begeleid door de pedagogisch coach, VVE-coach en directeur.

De inspectie geeft aan dat er doelgericht aan de kwaliteit van de kinderopvang kan worden gewerkt en dat hiervoor concretere doelen en ambities kunnen worden geformuleerd. Binnen Kits Primair is onlangs de organisatiestructuur veranderd met als doel de kwaliteit van de kinderopvang verder te verbeteren. Er is een manager kinderopvang gestart en ook heeft de organisatie nu een medewerker kwaliteit in dienst. In samenspraak met de directeuren zullen de manager en kwaliteitsmedewerker verder werken aan kwaliteitsverbetering en daarbij zullen we de aanbevelingen van de inspectie zeker betrekken.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

